

Professionsbachelor i Sygepleje

Modulbeskrivelse

Modul 7

Relationer og interaktioner

Hold BosE15 - Efterår 2016

<u>Modul 7 - Relationer og interaktioner</u>	3
<u>Tema: Sygepleje, relationer og interaktioner</u>	3
<u>Oversigt over fag og ECTS point på modul 7</u>	3
<u>Teoretisk undervisning modul 7</u>	4
<u>Farmakologi</u>	5
<u>Sygepleje: Sygeplejerskens ansvar og kompetence ved medicingivning</u>	5
<u>Sygepleje i et psykologisk perspektiv</u>	6
<u>Sygepleje i et kommunikativt perspektiv</u>	7
<u>Sygepleje i et pædagogisk perspektiv</u>	8
<u>Humanistiske forestillinger om viden</u>	9
<u>Deltagelsespligt</u>	10
<u>Fastlagt studieaktivitet</u>	10
<u>Ekstern prøve i sygepleje 7. modul</u>	11
<u>Vurdering</u>	12
<u>Praktiske oplysninger</u>	12
<u>Sygeeksamen</u>	13
<u>Omprøve</u>	13

Modul 7 - Relationer og interaktioner

Tema: Sygepleje, relationer og interaktioner

Modulet retter sig mod mennesker med eksistentielle problemer og psykologiske krisetilstande. Modulet retter sig ligeledes mod pædagogiske og kommunikative aspekter og dilemmaer i patient-sygeplejerske samspil.

Modulansvarlig Lene Folkmann Ipsen

Efter modulet har den studerende haft mulighed for at opnå følgende læringsudbytte:

- søge og anvende praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om menneskelige relationer og interaktioner, herunder psykologiske, pædagogiske og kommunikative aspekter som grundlag for sygeplejefaglige vurderings- og interventionsmuligheder
- redegøre for udvalgte teorier om menneskets psykologiske udvikling, reaktioner og krisetilstande
- redegøre for kommunikative og pædagogiske aspekter i samspillet mellem patient og sygeplejerske
- redegøre for udvalgte dele af farmakokinetik og –dynamik
- identificere og analysere udvalgte fænomener og sygeplejefaglige problemstillinger herunder forklare sammenhænge, årsager og konsekvenser for menneskers mentale sundhed
- beskrive klassiske humanistiske forestillinger om viden og give eksempler på humanioras bidrag til sygeplejeteori og sygepleje praksis

Oversigt over fag og ECTS point på modul 7

Sygeplejefaget er hovedfaget. Fag fra henholdsvis natur-, sundheds-, human- og samfundsvidenskab integreret i faget sygepleje.

Teoretisk undervisning 7. modul

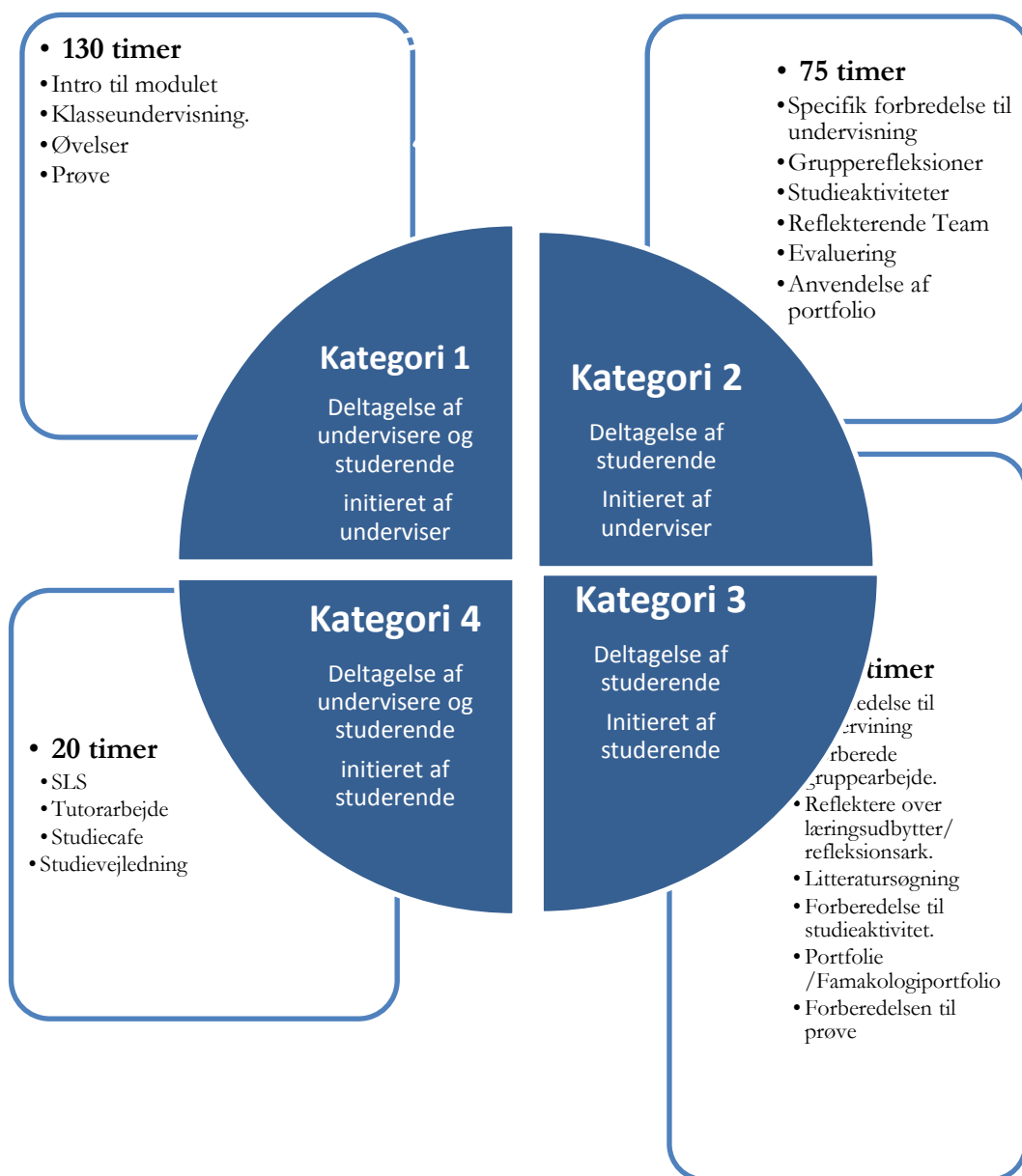
Sygepleje	6.0 ECTS point
Psykologi i et sygeplejefagligt perspektiv	2.0 ECTS point
Kommunikation i et sygeplejefagligt perspektiv	2.0 ECTS point
Pædagogik i et sygeplejefagligt perspektiv	2.0 ECTS point
Farmakologi	2.0 ECTS point

Studieaktivitetsmodel modul 7. 400 timer.

Studieaktivitetsmodellen, der bruges af alle professionshøjskoler i Danmark, viser. Hvordan din uddannelse er sammensat af forskellige studieaktiviteter.. Nogle af aktiviteterne drives af underviseren, andre skal du selv som studerende tage initiativ til at gennemføre.

Aktiviteterne er inddelt i fire overordnede kategorier – se forklaring nedenfor.

Modellen herunder viser, hvordan studieaktiviteterne på sygeplejerskeuddannelsen er fordelt:

- **Kategori 1:** Deltagelse af undervisere og studerende – initieret af underviser. Det kan være klasseundervisning, øvelser og klinisk undervisning.

- **Kategori 2:** Deltagelse af studerende – initieret af underviser. Det kan være refleksion og arbejde i grupper, studieaktiviteter, evaluering, studiebesøg, klinisk undervisning, observation, sommerevent, undervisning de studerende selv står for.
- **Kategori 3:** Deltagelse af studerende-initieret af studerende. Det kan være selvstændige studier alene eller i samarbejde med andre studerende, herunder forberedelse, udarbejdelse af studieprodukter etc.
- **Kategori 4:** Deltagelse af undervisere og studerende – initieret af studerende. Det kan være fremlæggelse af studieprodukter, temadage, etc.

Teoretisk undervisning modul 7

Modulet består af fagene farmakokinetik, farmakodynamik og sygeplejerskens ansvar og kompetence ved medicingivning. Fagene sygepleje, psykologi, kommunikation og pædagogik. Der arbejdes i to temaer. Tema 1, *at være patient/borger* og tema 2, *samspejlet med patienter / borgere*.

Der veksles mellem undervisning og gruppeopgaver, hvor gruppen arbejder og reflektere teoretisk ud fra en case, foto eller videoklip. Fremlæggelserne vil foregå i reflekterende team.

I litteraturangivelsen henviser (*) til at teksten findes på studiezone.

Farmakologi

Faget danner baggrund for forståelse af den almene farmakologi med de generelle farmakokinetiske og – dynamiske forhold, der gælder for alle lægemidler.

Centrale elementer

- Lægemiddelformer og administrationsmåder
- Farmakokinetik
- Farmakodynamik
- Dosering af lægemidler

Litteratur:

- Olsen, I; Hallin, S P. (2013). *Farmakologi, med hånden på hjertet*. 1. udg. Munksgaard København, Kap. 1, 2, 3, 6 og 11.

Underviser Gert Møller Jensen

Sygepleje: Sygeplejerskens ansvar og kompetence ved medicingivning.

Kurset fokuserer på love og bekendtgørelser der relaterer til sygeplejerskens ansvar og pligter i forbindelse med medicingivning.

Der vil også arbejdes med de omstændigheder, der har ført til at sygeplejersker har fået påtaler i forbindelse med medicingivning.

- Autorisationsloven § 17 - omhu og samvittighedsfuldhed
- Sygeplejeopgaver i forbindelse med medicingivning
- Forholdsregler ved uddelegering af ansvar for medicingivning
- Fejlmedicinering og utilsigtede hændelser (minimere risici)

Litteratur:

- Olsen, I; Hallin, S P. (2013). *Farmakologi, med hånden på hjertet*. 1. udg. Munksgaard København, Kap. 7, 10 & 12
- Lov om patientsikkerhed. Nr.429, 10.juni 2003.
http://patientsikkerhed.dk/patientsikkerhed/hvad_siger_loven/
- Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet. Nr.60258, 1.maj 1998. Sundhedsstyrelsen.
- Sommer, C.(2007). Det forkerte medicinglas fik fatal konsekvens. *Sygeplejersken* 10/2007.
- Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelser af lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed, Kapitel 15 § 17
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121913#Kap1>
- Sundhedsstyrelsens Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=10311>
www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=21100
- <http://www.pkn.dk/offentliggjorteafgoerelser/afgoerelser/1083007/text/>
- Sundhedsvæsenets patientklagenævn
<http://www.pkn.dk/offentliggjorteafgoerelser/afgoerelser/1079313/text/>

Underviser: Martin Tengberg

Sygepleje i et psykologisk perspektiv

I psykologi fokuseres på et bredt genstandsfelt med fokus på det udviklingspsykologiske, almenpsykologiske og kognitionspsykologiske perspektiv. Og at den studerende opnår kompetence i at analysere og reflektere over almen psykologiske områder i relation til menneskets udvikling, erkendelse, følelser og adfærd. Derudover fokuseres på sygepleje til syge mennesker, der gennem psykologiske processer får indsigt i deres sygdom og symptomer, til at forstå og acceptere deres situation, eller for at komme videre i udviklingen på trods af sygdom.

Indhold af undervisning.

I tema 1 arbejdes der med personlighedspsykologi, eksistentiel psykologi, udviklingspsykologi, identitet, integritet, sociale processer, hukommelse og intelligens. I tema 2 arbejdes med angst, kognitiv terapi, forsvarsmekanismer, kriser, stress og coping, og konflikthåndtering.

Litteratur:

Som grundbog er valgt; Mette Schilling. 2012. Psykologi i sundhedsfag. Munksgaard 1.udgave, 1. oplag.

- Eide, H. & Eide, T. (2007) *Kommunikation i relasjoner – samhandling, konfliktløsning etikk.* Kapitlerne 5 og 6. 2. reviderede og udvidede udgave. Gyldendal Norsk forlag, Oslo.
- Hansen, Jan Tønnes (1996) *Identitet og integritet.* Redigeret udgave af et foredragsmanuskript i Årsskrift for Ask Højskole, 1996 s. 4-24 (*)
- Jacobsen, B. (2009). Medgang og modgang: krisens rolle i menneskers udvikling. I: *Livets dilemmaer. En bog om eksistentiel psykologi.* København: Hans Reitzels Forlag. s. 100 – 125 (*)
- Kryger, Lisa Kirk (2004) *Tilknytning til andre mennesker.* Psykolog Nyt nr. 18 2004. 11 sider (*)
- Nielsen, Marina Wichamnn, (2011). Sygepleje til den angste sindslidende I: Jeanet Kragerup og Hanne Sletterød 2011, *Psykiatrisk Sygepleje. Lærebog for sygeplejestuderende.* Munksgaard.
- Schilling, M. (2012) *Psykologi i sundhedsfag.* København. Munksgaards Forlag

Der vil desuden blive brugt artikler i undervisningen

Underviser: Martin Tengberg

Sygepleje i et kommunikativt perspektiv

I faget kommunikation undervises i grundlæggende teorier om kommunikation, afdækning af kommunikation, sprog, patientinformation og sundhedsformidling. Vi fokuserer på kommunikationens betydning, når der skal skabes en relation mellem sygeplejerske og patient. Og at den studerende opnår kompetence i at analysere og reflektere over indhold i samtaler.

I tema 1 arbejdes der med Hvad er kommunikation, den nonverbale og verbale kommunikation, gensvar, dialog, strukturere en samtale.

I tema 2 arbejdes med aktiv lytning, den motiverende samtale, den vanskelige samtale, sundhedsformidling.

Litteratur:

Grundbog:

- Eide, H. & Eide, T. (2007) *Kommunikation i relasjoner – samhandling, konfliktløsning etikk*. Gyldendal Norsk forlag 2. udgave 5. oplag (2011).
- Hansen Marin (2011) *Det kommunikative aspekt i psykiatrisk sygepleje*. I; Kragerup, Jeanet & Sletterød, Hanne (2011) *Psykiatrisk sygepleje, lærebog for studerende*. Munksgaard. Kap. 4 s. 75-88
- Nystrup Jørgen (2006) *Et psykoanalytisk perspektiv*. I: Nielsen, Mette. S & Rom Gitte (red) *Perspektiver på kommunikation i sundhedsfaglige professioner*. Munksgaard. (*)

Underviser: Lene Folkmann Ipsen

Sygepleje i et pædagogisk perspektiv

Der fokuseres på sygeplejerskens pædagogiske opgave omkring undervisnings- og lærings spørgsmål i relation til patienten og dennes pårørende. Der sigtes mod at den studerende opnår kompetencer i at observere, beskrive, analysere og reflektere over forskellige pædagogiske teorier og begrebssæt i forhold til at skabe læringsmuligheder. I tema 1 arbejdes der teorier om læring, refleksion, didaktik og sundhedspædagogik. I tema 2 arbejdes med barriere for læring og refleksion.

Litteratur

- Carlsson, Monica. (2012). *Sundhedspædagogiske perspektiver på læring og undervisning*. I; Simovska, V & Jensen, J.M. (red) 2012. *Sundhedspædagogik i sundhedsfremme*. Gads forlag. (*)
- Falgaard, Lene & Lauridsen, Sigurd (2008) *Fremme af mental sundhed – baggrund, begreb og determinanter*. Sundhedsstyrelsen.
- Hansen, Bjarne, Gorm & Tams, Annalisa. (2006). *Almen didaktiske temaer og problemstillinger i et kritisk kommunikativt perspektiv*. Billesø&Batzer. (*)
- Hansson, Birgitte. (2014). *Den professionelle relation*. I; Jørgensen, Kim. (2014) *Kommunikation – for sundhedsprofessionelle*. Gads forlag. Side 123-143. (*)
- Hansen Marin (2011) *Det kommunikative aspekt i psykiatrisk sygepleje*. I; Kragerup, Jeanet & Sletterød, Hanne (2011) *Psykiatrisk sygepleje, lærebog for studerende*. Munksgaard. Kap. 4 s. 88-97
- Illeris, Knud (2007). (red) *Læringsteoriens elementer I*; Illiris, K. *Læringsteoriens 6 aktuelle forståelser*. Roskildes Universitetsforlag. (*)
- Illiris, Knud. (2001). *Kognitive læreprocesser – Piaget* I Illiris, K. (red) *Læring*. Roskilde Universitets forlag. S. 25-29. (*)
- Jarvis, Peter. (2012). *At blive en person i samfundet – hvordan bliver man sig selv?* I; Illiris, Knud. (2012). *49 tekster om læring*. Samfundslitteratur. (*)

- Jarvis. Peter. (2012). *ikke – læring I*; Illiris, Knud. 2012. *49 tekster om læring*. Samfundslitteratur.(*)
- Jarvis. Peter. (2012). *Learning from everyday life*. Universitetet of Surrey, Guildford Surrey.
<http://hssrp.uaic.ro/continut/1.pdf>
- Larsson,I & Sahlsten, M. Mfl.(2011) *Patients perceptions of Nurses. Behavior that influence patient participation in nursing care*. Nursing research and practice.
- Vedtofte Dorit Ibsen (2009) *Pædagogik for sundhedsprofessionelle*, Gads Forlag. S. 69-88. (*)
- Whalgren, Bjarne. M.fl. (2004). *Refleksionsbegrebet hos Jack Mezirow*. Samfundslitteratur.(*)
- Wenger, Etienne. (2010). *En social teori om læring*. I; Illiris, Knud. 2012 *49 tekster om læring*. Samfundslitteratur.(*)
- Zoffmann, Vibeke (2005) *Guidet egenbeslutning*. Sundhedsstyrelsen
<http://sundhedsstyrelsen.dk/~media/E3A6384F326F4981972149CBB3760303.ashx>

Underviser Lene Folkmann Ipsen

Humanistiske forestillinger om viden

Der præsenteres klassiske humanvidenskabelige forestillinger om viden og vi arbejder med eksempler på humanvidenskabens bidrag til sygeplejeteori og sygeplejepsikologi

Litteratur:

- Birkler J (2005). Videnskabsteori. Munksgaard Danmark, København. Kapitel 6. Forståelse
- Christensen U, Nielsen A, og Schmidt L (2011). Det kvalitative forskningsinterview. I: Vallgård S og Koch L (red.) 2011. *Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab*. Munksgaard Danmark, København
- Dahlager, L og Fredslund, H (2011). Hermeneutisk analyse. I: Vallgård S og Koch L (red.) 2011. *Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab*. Munksgaard Danmark, København
- Kristensen DB (2011). Fænomenologi. Filosofi, metode og analytisk værktøj. I: Vallgård S og Koch L (red.) 2011. *Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab*. Munksgaard Danmark, København
- Thorup et al. (2013). At slå knude på sig selv - Postoperativ mobilisering efter sternotomi. *Klinisk Sygepleje* 1, s. 27-38
- Tingleff et al. (2010) Transitionen fra at være studerende til at være nyuddannet i psykiatrien 3, s. 23-33

- Vilstrup et al. (2009). Patienters oplevelse af henholdsvis konventionelle og accelererede kolonkirurgiske behandlingsforløb - en kvalitativ undersøgelse. Klinisk Sygepleje 4, s. 56-67

Underviser: Pernille Kofoed Nielsen

Deltagelsespligt

I de teoretiske uddannelsesperioder deltager den studerende i de fastlagte og målrettede undervisnings- og vejledningsforløb rettet mod modulets temaer og centrale fagområder med henblik på at udvikle viden, færdigheder og kompetencer.

Deltagelse i ”studieaktivitet” er obligatorisk.

Ved manglende deltagelse kan der foretages en helhedsvurdering med udgangspunkt i modulets læringsudbytte.

Fastlagt studieaktivitet

Der er **to** fastlagte studieaktiviteter, den ene indeholder medicin håndtering og lægemiddelregning, den anden studieaktivitet indeholder deltagelse i de planlagte grupperefleksioner og reflekterende team.

Studieaktivitet rettet mod medicin håndtering og lægemiddelregning.

Målet er, at den studerende behersker lægemiddelregning.

Farmakologitesten er et E-læringsredskab rettet mod almen farmakologi og medicinregning. Den studerende vil modtage et login og brugernavn i deres UCCmail, - dette skal anvendes for at tilgå testen.

Farmakologitesten for modul 7, skal gennemføres, og diplommet for godkendt resultat skal sendes til martin.tengberg@bhsund.dk tidspunktet oplyses senere.

Testen er gennemført, når den studerende opnår en svar procent på 95 % korrekte svar.

Det er meget vigtigt, at I husker at trykke "Afslut", når I har gennemført testen (efter diplommet er printet/gemt og sendt til ovenstående mailadresse). Hvis dette glemmes, så vil testen ikke blive registreret som gennemført.

Farmakologitesten kan tilgås på dette link, og kan anvendes så ofte den studerende ønsker

<https://portal.ucc.dk/sites/sygeplejerskeudd/Om-studiet/farmakologitest/Sider/default.aspx>

Studieaktivitet rettet mod de kommunikative, psykologiske og pædagogiske teorier.

Studieaktiviteterne består af 2 forløb, der indeholder dage med grupperefleksioner og som afsluttes med reflekterende team i klassen. Emner, indhold, gruppens refleksioner og viden fremlægges til de øvrige studerende i klassen.

Der introduceres, se skema, til arbejdsmetoderne og indhold.

Ekstern prøve i sygepleje 7. modul

Prøven er en individuel mundtlig prøve med ekstern censur.

Casen til prøven kan hentes i wise flow kl. 9.00 dagen før den studerende skal til prøve. De studerende udarbejder en disposition til prøven, denne skal indeholde områder indenfor fagområderne, psykologi, pædagogik og kommunikation samt en litteraturliste på min. 150 sider.

Formål med den mundtlige prøve

At den studerende er i stand til at problematisere og argumentere ud fra casen, hvor der lægges vægt på pædagogik, kommunikation, psykologi i et sygeplejefagligt perspektiv.

Mål og vurdering af den mundtlige del af prøven

At den studerende:

- Kan arbejde problemstillingsorienteret og reflektivt ud fra casens problemstillinger.
- Demonstrerer færdigheder i at argumentere for et sygeplejefagligt problemområde, hvor der er fokus på relationelle og interaktionelle aspekter i patient – sygeplejerske samspillet
- Kan sammenligne og anvende teoretiske begreber og metoder i forhold til problemstillingen ud fra en psykologisk, kommunikativ og pædagogisk vinkel, med fokus på sygeplejefaglige vurderinger og interventionsmuligheder, der støtter mennesker mentalt ved sygdom og krisetilstande.

Afvikling af den mundtlige eksamination

Der er afsat 30 min. til den mundtlige eksamen incl. 10. min til votering og tilbagemelding.

Ved prøveafviklingen indleder den studerende med et mundtligt oplæg på ca. 5 min. bestående af en kort præsentation af indholdet i casen og en begrundelse for dispositionen.

Oplæg og disposition danner udgangspunkt for eksaminators spørgsmål, hvor der inddrages elementer fra modulet i relation til opfyldelse af læringsudbytte.

I eksaminationen deltager en eksaminator (teoretisk underviser) og en censor, der stiller uddybende spørgsmål.

Eksamen er offentlig.

Vurdering

Den studerendes præstation bedømmes ved 7 – trins skalaen ud fra de beskrevne praktiske og faglige kompetencer jvf. Bekendtgørelse nr. 262 af 20/03/2007 om karakterskala og anden bedømmelse. For at bestå prøven kræves mindst karakteren 2. Bedømmelsen tager udgangspunkt i en vurdering af, i hvilket omfang den studerende lever op til modulets læringsudbytter samt kriterier for prøven.

Kriterier for at opnå karakteren 12, den fremragende præstation:

”Karakteren 12, gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler”.

Kriterier for at opnå karakteren 02, den tilstrækkelige præstation:

”Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af faget mål”.

Jvf. eksamensbekendtgørelsen, BEK nr. 863 af 16/08/2012 må kun eksaminatorerne være til stede under voteringen.

Karakteren meddeles og begrundes til den studerende af censor. Selve voteringen er omfattet af tavshedspligt.

Der er mulighed for at indstille sig 3 gange til prøven.

Klager vedrørende eksamensafgørelse følger bestemmelserne i gældende bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser BEK nr. 863 af 16/08/2012.

Praktiske oplysninger

Du er som studerende automatisk tilmeldt de prøver, der hører til uddannelsens moduler. Dette betyder således, at når et modul påbegyndes, så bruger du en prøvegang. (BEK nr. 1519 af 16/12 2013 §5)

Der kan alene dispenseres fra dette ved dokumenteret sygdom eller barsel.

Ved aflevering senere end det fastsatte tidspunkt betragtes prøven som ikke bestået.

Sygeeksamen

Ved sygdom skal du aflevere lægefaglig dokumentation efter Metropols gældende regler. Dokumentation afleveres i Studieservice senest 3 hverdage efter opgavens afleveringsfrist.

Ved sygdom er du tilmeldt til næstfølgende prøve. (BEK nr. 1519 af 16/12 2013 §7) 16

Omprøve

Når den eksterne prøve bedømmes som ”ikke bestået”, er du jf. ovenstående fortsat tilmeldt prøven i modulet, det vil sige, at du automatisk er tilmeldt, næste gang prøven afvikles på modulet. (BEK nr. 1519 af 16/12 2013 §6, stk.2).

Ved spørgsmål til sygeeksamen eller omprøve, kan den studerende henvende sig til uddannelseslederen.